

TISKOVÁ ZPRÁVA

Brno 8. prosince 2025

Akademie věd ČR
Národní 1009/3, 110 00 Praha 1
www.avcr.cz

KOČKA DIVOKÁ JE ZPĚT: V LUŽICKÝCH HORÁCH LETOS ÚSPĚŠNĚ VYVEDLA MLÁĎATA

Vzácný druh šelmy se po letech opět objevuje a rozmnožuje v Lužických horách. Genetické analýzy z odebraných vzorků srsti a trusu, provedené v Ústavu biologie obratlovců Akademie věd ČR, jednoznačně prokázaly přítomnost kočky divoké. Monitoring z fotopastí Hnutí DUHA Šelmy, podpořený dobrovolníky, navíc umožnil získat první spolehlivé důkazy o reprodukci tohoto kriticky ohroženého druhu. Objev poskytuje nové poznatky o stavu populace a významu ochrany přírodních ekosystémů.

Kočka divoká (*Felis silvestris*) byla v české krajině dlouho považována za vyhynulou. Její návrat dokládají fotopasti i genetické analýzy. DNA z odebraných vzorků srsti a trusu prokázala přítomnost samce kočky divoké. Kočka divoká patří k nejvzácnějším savcům české fauny, je zvláště chráněným druhem zařazeným na Červený seznam jako kriticky ohrožený. Od kočky domácí se odlišuje kratším mohutnějším ocasem s pruhy a tupým koncem, výraznou tenkou hřbetní čarou a šedoohnědým až šedožlutým zbarvením srsti.

Od stop ke genetickému důkazu

Monitoring je součástí dlouhodobé činnosti Hnutí DUHA Šelmy: „V roce 2022 se během zimy skupince proškolených dobrovolníků [Vlčích a Rysích hlídek](#) podařilo objevit ve sněhu stopy malé kočkovité šelmy. Stopy kočky divoké bez dalších důkazů nelze jednoznačně odlišit od stop kočky domácí. Dobrovolníci však stopy dovedly do míst, kde se později kočku divokou skutečně podařilo zachytit na fotopast,“ popisuje Kristýna Chroboková, koordinátorka Vlčích hlídek v Lužických horách z Hnutí DUHA Šelmy. S výzkumem tak významně pomáhají i dobrovolníci, jak se ukázalo v tomto i [dřívějších případech](#) a v [hlášení veřejnosti](#).

Rok 2025 přinesl zásadní posun: fotopasti zaznamenaly samce Jonáše a samici Tonku, která na jaře přivedla na svět nejméně tři koťata. Analýza DNA vzorků srsti a trusu odebraných z terénu potvrdila, že

Kontakt pro média: **Lucie Peřinová**
Divize vnějších vztahů AV ČR
press@avcr.cz
+420 777 728 098

Alena Fornůsková
Ústav biologie obratlovců AV ČR
fornuskova@ivb.cz
+420 605 464 704

Jonáš je skutečně kočka divoká. Analýzy DNA provedl Ústav biologie obratlovců AV ČR v rámci projektu Technologické agentury ČR financovaného z programu Prostředí pro život.

„Nejspolehlivějším důkazem přítomnosti kočky divoké je analýza DNA, která umožňuje odlišit kočku divokou od kočky domácí, a identifikovat případné hybridní jedince. K získání vzorků slouží i neinvazivní metody, například chlupové pasti – dřevěné kolíky navoněné kozlíkem lékařským,“ říká zooložka Jarmila Krojerová z Ústavu biologie obratlovců Akademie věd ČR. Celkem se povedlo na jaře získat devět genetických vzorků – dva vzorky trusu a sedm vzorků srsti. „Protože pohyb dvou jedinců byl v oblasti hodně intenzivní, získat takový vzorek, který by neobsahoval DNA obou jedinců, se ukázalo problematické. Nakonec byl úspěšně analyzován jeden vzorek srsti z chlupové pasti a dva vzorky trusu. Všechny patřily zmíněnému samci Jonášovi. U samice Tonky, stejně jako u koťat, nebyl zatím genetický původ ověřen, jelikož dosud nebyl získán vhodný genetický vzorek k analýze,“ dodává Jarmila Krojerová.

Kočka divoká hraje v lesních ekosystémech důležitou roli – její potrava tvořená zejména drobnými hlodavci pomáhá snižovat jejich početnost, chrání kůru stromů a sazenic před ohryzem a zároveň omezuje škody na zemědělských plodinách.

Vrací se do českých lesů

Kočka divoká z české krajiny vymizela v průběhu 19.–20. století, pravděpodobně jako důsledek přeměny původních lesů na smrkové monokultury, intenzivního hospodaření a lovu. Po dlouhou dobu byla považována za vyhynulou. Nyní se její výskyt potvrzuje nejen v Lužických horách, ale také v Doupovských horách, na Křivoklátsku, Dobříšsku, Šumavě, v Českém a Slavkovském lese či na moravsko-slovenském pomezí. V sousedním Českém Švýcarsku byla také zachycena, avšak bez genetického ověření.

Více informací:

Jarmila Krojerová

Ústav biologie obratlovců AV ČR
krojerova@ivb.cz
+420 737 609 004

Kristýna Chroboková

Hnutí DUHA Šelmy
kristyna.fridrichova@hnutiduha.cz
+420 734 679 961

Martina Labudová

PR Hnutí DUHA Šelmy
martina.labudova@hnutiduha.cz
+420 737 238 434

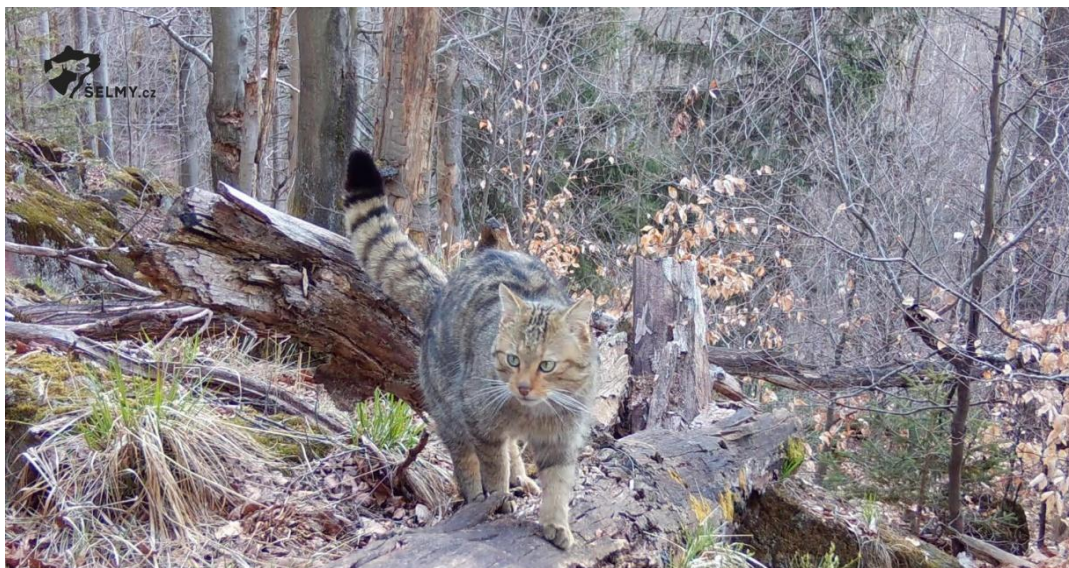
Videa:

[Video 1:](#) Samec Jonáš se samicí Tonkou v období říje a videa tři zhruba měsíčních koťat

[Video 2:](#) Samice Tonka nesoucí drobného hlodavce

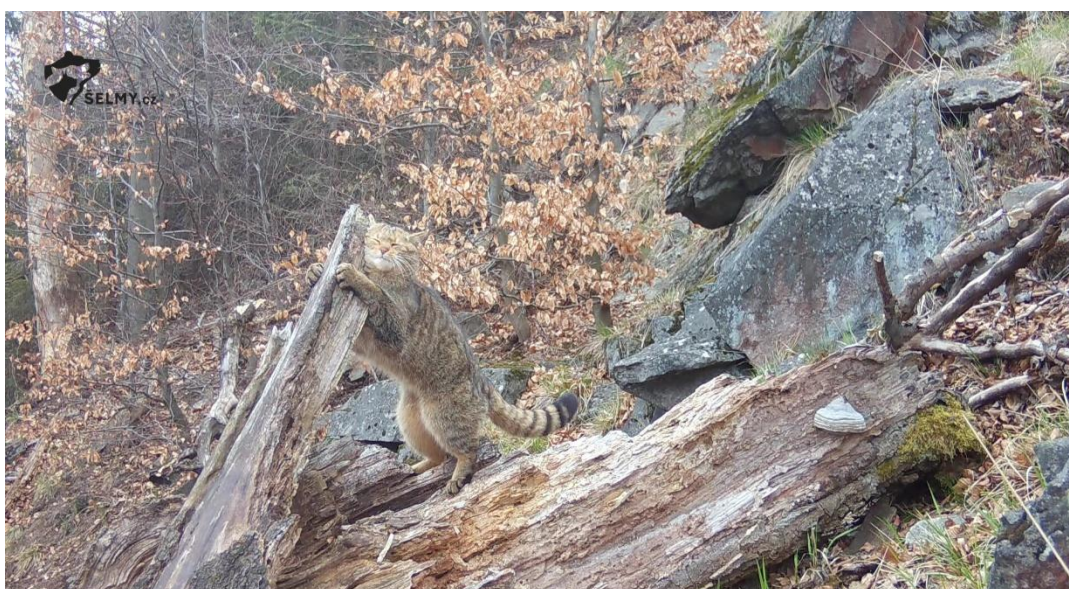
ZDROJ: Hnutí DUHA Šelmy

Fotogalerie:

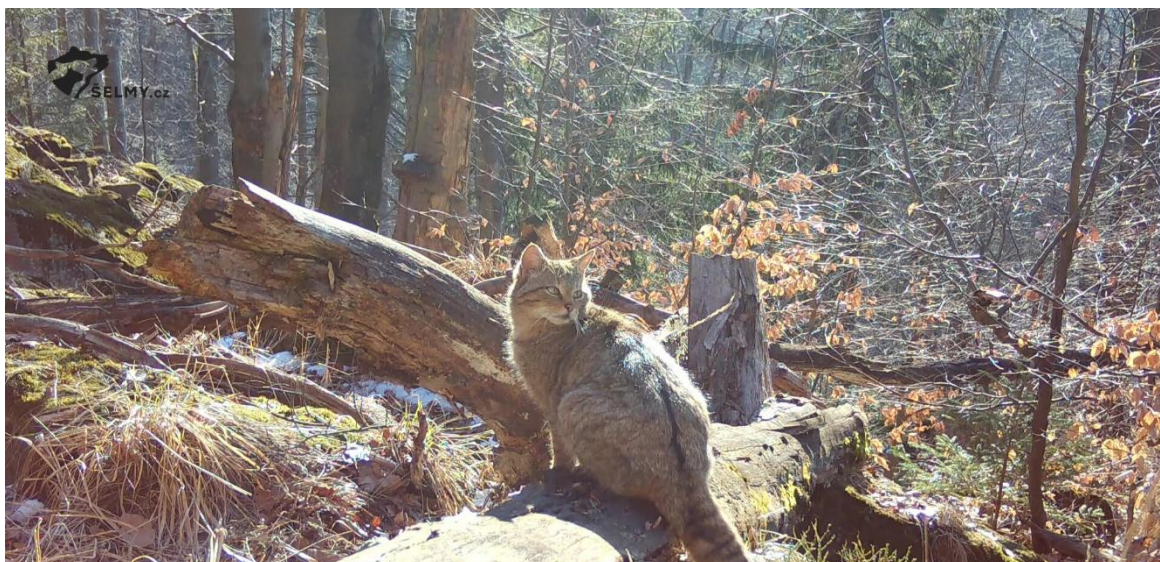
Samec Jonáš v dubnu 2025

FOTO: Hnutí DUHA Šelmy

Samec Jonáš se otírá o kmen potřený kozlíkem lékařským – duben 2025

FOTO: Hnutí DUHA Šelmy

*Samice Tonka v březnu 2025
FOTO: Hnutí DUHA Šelmy*

*Tonka s Jonášem v dubnu 2025
FOTO: Hnutí DUHA Šelmy*

Mládě kočky divoké
FOTO: Hnutí DUHA Šelmy